

МОНІТОРИНГ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО В УКРАЇНІ | РАУНД 13

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Динаміка переміщення: майже в половині (46%) місць тимчасового проживання (МТП) повідомлялося про прибуття нових ВПО протягом останніх 3 місяців. Серед причин переїзду до МТП 8% респондентів вказали на відсутність фінансової можливості орендувати житло через припинення виплат для ВПО. Найбільший відсоток новоприбулих з окупованих територій (60% з-поміж всіх новоприбулих) був зафіксований в Харківській області.

Проблеми проживання в МТП: згідно з отриманими даними, більше половини (54%) досліджених МТП не лише розміщували внутрішньо переміщених осіб, а й здійснювали свою основну діяльність. Також, 15% керівників МТП повідомили про стягнення з ВПО плати за проживання, а ще 14% додатково стягували плату за комунальні послуги.

Стан інженерних систем: майже в половині (45%) досліджених МТП повідомлялося про перебої в електропостачанні через дефіцит електроенергії у країні. Натомість, лише 87% представників МТП зазначають щодо безперебійної роботи систем опалення, 86% щодо централізованого постачання холодної та 72% щодо гарячої води. Система водовідведення (92%) та вентиляційна система (91%) працювали стабільно.

Безперешкодний доступ: 51% МТП не були обладнані інфраструктурою для людей з інвалідністю: ліфтами, зовнішніми пандусами, горизонтальними перекладами на дверях тощо. Також лише 25% керівників підтвердили наявність ванних кімнат і 26% - наявність туалетів для людей з інвалідністю.

Облаштування укриттів: В 6% МТП місткість укриттів була зазначена як недостатня для розміщення усіх мешканців. Найбільший відсоток таких МТП у Харківській (30%) та у Житомирській (19%) областях. Крім того, 62% укриттів були недоступними для маломобільних груп населення, зокрема у Харківській (79%), Чернігівській (78%) та Запорізькій (77%) областях; в жодному з 6 МТП Донецької області укриття не були облаштовані для маломобільних груп населення.

Проблеми у секторі захисту: у 7% досліджених МТП повідомлялося про відсутність психологічних послуг для дітей у приймаючих громадах, до того ж, найбільша частка була зафіксована у Донецькій (50%), Житомирській (27%) та Миколаївській (20%) областях.

Довгострокові рішення: більшість (51%) керівників МТП повідомила, що лише невелика частина (до 25%) мешканців працездатного віку була працевлаштована. Основними причинами безробіття, за словами керівників досліджених МТП, були фізична непрацездатність (51%), брак мотивації до пошуку роботи (38%) та виконання обов'язків по догляду (26%).

Відповідність вимогам Постанови №930: загалом досліджені МТП відповідали 71% показників, які формують мінімальні стандарти (див. повний перелік у Додатку 1). З 16 МТП, які плануються закрити протягом наступних трьох місяців, у 4 повідомлялося, що основною причиною для закриття є невідповідність мінімальним стандартам.

ГЕОГРАФІЧНЕ ОХОПЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Раунд 13 ММТП проводився з урахуванням регіонального розподілу Кластеру з питань управління та координації МТП в Україні. Повний список активних МТП можна отримати за допомогою щомісячних [карт щільності](#).

ОБҐРУНТУВАННЯ

Моніторинг місць тимчасового проживання (МТП) - це ініціатива Кластеру з питань управління та координації місцями компактного проживання (СССМ) в Україні, яка реалізується Ініціативою REACH за підтримки партнерських організацій СССР Кластеру та офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Завдання ініціативи полягає у забезпеченні широкого кола зацікавлених сторін, серед яких гуманітарні організації та органи влади України, ключовою інформацією про ситуацію в місцях тимчасового проживання (МТП), які приймають внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Збір даних в рамках Раунду 13 Моніторингу МТП відбувався з 30 червня по 26 липня 2024 р. Загалом було досліджено 1,276 цілеспрямовано обраних МТП шляхом опитування ключових інформантів (див. розділ [Контекст і методологія](#)).

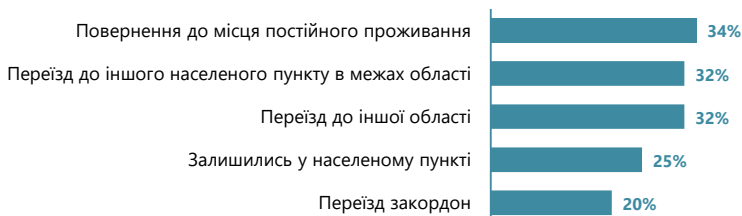
З огляду на нерепрезентативність використаного методу вибірки, результати слід розглядати як орієнтовні.

ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ДИНАМІКА ПЕРЕМІЩЕННЯ ВПО

Упродовж Раунду 13 досліджено 1,276 МТП загальною місткістю 96,142 місць. Внутрішньо переміщеними особами було зайнято 59,752 місць, що відповідає 62% від загального середнього рівня заселення МТП.¹ За даними, отриманими від 86% керівників МТП мешканці переважно залишались на рік чи довше, до того ж 7 відсоткових пунктів (вп.) з них зауважили, що мешканці зазвичай проживали до одного року, а 79 вп. вказували на те, що мешканці залишались в МТП від року до півтора або довше.

У 46% МТП повідомлялося про прибуття нових ВПО впродовж останніх 3 місяців (квітень - червень 2024 р.), зокрема у Сумській (88%) та Харківській (84%) областях. Серед причин переїзду до МТП найчастіше зазначались відсутність власного житла (68%), відсутність фінансової можливості орендувати житло (65%), а також переїзд з інших МТП (17%). Найбільша кількість новоприбулих за останні 3 місяці² була зафіксована в Харківській області - 763 особи, 60% з яких прибули з окупованих територій.

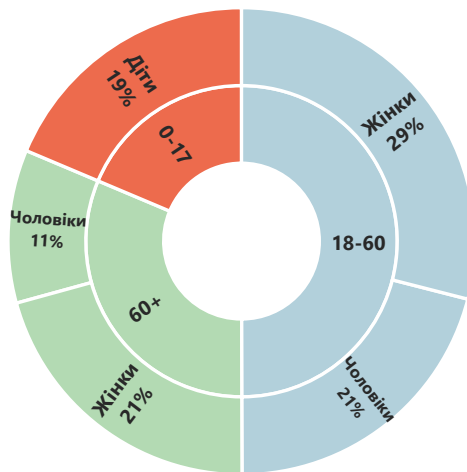
Найпоширеніші напрямки переміщення ВПО з МТП, % МТП³

Близько 8% керівників МТП, які вказували на прибуття нових ВПО, повідомили, що основною причиною для цього була відсутність фінансової можливості сплачувати орендну плату через припинення виплат для ВПО. Збільшення кількості таких повідомлень спостерігається з квітня 2024 року, коли уряд почав скорочувати виплати допомоги ВПО.

Близько 10% керівників МТП повідомили про випадки примусового виселення мешканців протягом останніх 3 місяців, причому найбільша частка була зафіксована у Донецькій (50%), Харківській (28%) та Київській (25%) областях. Серед причин виселення найчастіше зазначались небезпечна чи агресивна поведінка ВПО та недотримання ВПО норм та правил перебування в місцях тимчасового проживання (по 60%).

Розподіл мешканців МТП за віком та статтю, % від загальної кількості мешканців

Особи, які потребують догляду

У 13% досліджених МТП повідомлялось про наявність людей без супроводу, що потребують догляду, який в МТП не забезпечується.

Найчастіше такі МТП розташовувалися у Дніпропетровській (25 МТП), Хмельницькій (15 МТП), Чернівецькій та Київській (по 14 МТП у кожній) областях.

Наявність вразливих груп, % МТП, в яких проживає принаймні одна така особа або домогосподарство

91%	Літні жінки (старші за 60 років)
81%	Літні чоловіки (старші за 60 років)
73%	Люди з інвалідністю (оформленою та неоформленою)
45%	Домогосподарства, очолювані жінками
30%	Люди з хронічними захворюваннями, включаючи проблеми з психічним здоров'ям
21%	Домогосподарства з трьома або більше дітьми
13%	Люди, що потребують догляду, але не мають супроводу
10%	Вагітні та годуючі матері

НАЯВНІСТЬ ЛІТНІХ ЛЮДЕЙ ТА ІНШИХ ВРАЗЛИВИХ ГРУП В МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО

1. Загальна місткість та рівень заповненості розраховані на підставі 1,214 відповідей та стосуються лише діючих МТП.

2. Наступна найбільша кількість новоприбулих за останні 3 місяці була зареєстрована у Дніпропетровській та Львівській областях.

3. Допускалось надання респондентами кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

МІНІМАЛЬНІ СТАНДАРТИ

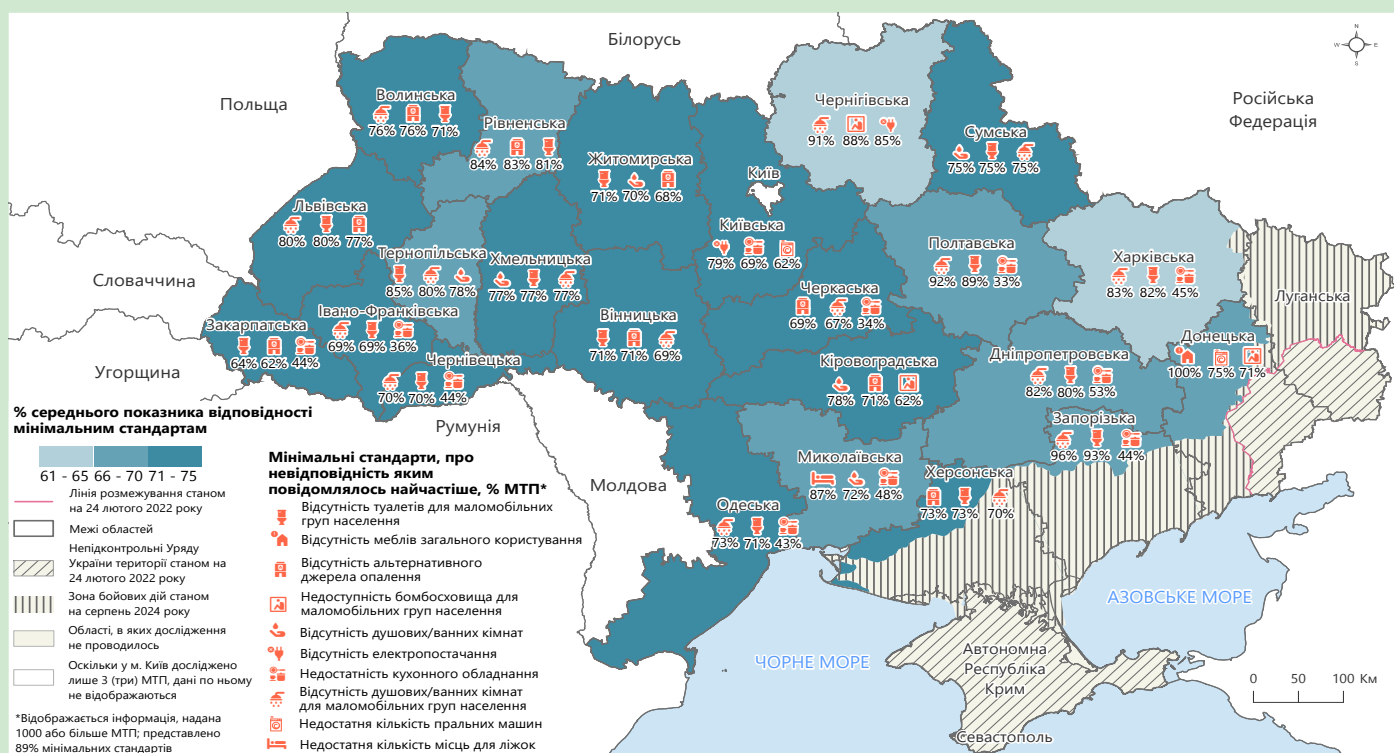
У вересні 2023 року Постановою Кабінету Міністрів України №930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»⁴ визначено мінімальні стандарти, яким мають відповідати місця тимчасового проживання ВПО.

Мінімальні стандарти містять вимоги, пов'язані з організаційно-правовими засадами роботи МТП, наявністю і станом різних інженерних систем, організацією простору та необхідною інфраструктурою, санітарно-гігієнічними приміщеннями, а також обладнанням приміщень МТП побутовою та іншою технікою.⁵

Оскільки наразі існує необхідність у визначенні пріоритетності подальших зусиль, у брифі подається інформація про відповідність досліджених МТП встановленим мінімальним стандартам. Також бриф містить порівняння результатів поточного та попередніх раундів дослідження.

Методологія розрахунку показників відповідності мінімальним стандартам розроблена спільно з Кластером CCCM в Україні.

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

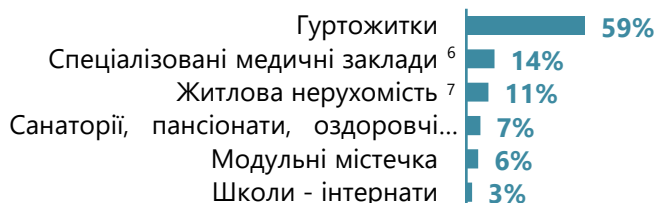
Інформація про управління МТП

Згідно з отриманими даними, близько половини (52%) МТП перебували під керівництвом органів місцевого самоврядування, а також органів державної влади (26%) та навчальних закладів (20%).

Тип будівлі

Згідно з отриманими даними, 60% досліджених МТП розташовувались у житлових будівлях, а 40% – у нежитлових.

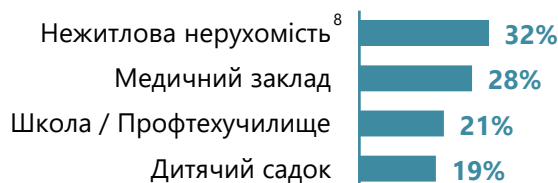
Типи житлових будівель, % МТП

Реєстрація МТП

Майже три чверті (79%) досліджених МТП були внесені до офіційного переліку місць тимчасового проживання, прийнятого обласною владою; інформацію про 5% МТП було передано до обласної влади; а керівники ще 11% МТП досі не розпочали процедуру реєстрації. Найчастіше незареєстровані місця тимчасового проживання розташовувались у Волинській (29% досліджених МТП), Миколаївській (23%) та Івано-Франківській (26%) областях.

Типи нежитлових будівель, % МТП

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 року [№ 930](#).

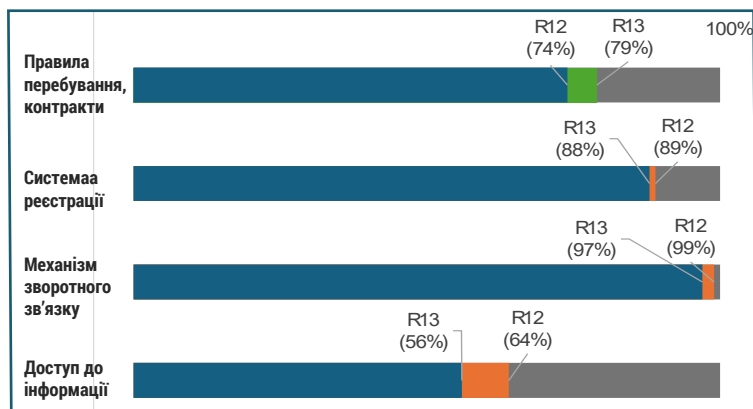
5. Повний перелік мінімальних стандартів наведено у Додатку 1 до цього брифу.

6. Під спеціалізованими медичними закладами слід розуміти медичні заклади, що надають стаціонарну допомогу людям з інвалідністю, психічними розладами та людям похилого віку і дітям.

7. Для цілей цього дослідження житлова нерухомість охоплює готелі та хостели.

8. До нежитлових об'єктів належать культові споруди, бібліотеки, магазини, офісні будівлі, будинки культури, ресторани, громадські заклади тощо.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОБОТИ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ

Примітка: Спостережувані вищі чи нижчі показники дотримання мінімальних стандартів можуть не лише відображати покращення чи погіршення ситуації у конкретних МТП, але також можуть відображати відмінності між МТП у 12 та 13 раундах.⁹

Правила роботи МТП

Більшість (95%) МТП мала систему реєстрації мешканців. Згідно з отриманими даними, у 88 вп. МТП вели облік як тих, хто заселяється, так і тих, хто виїжджає з МТП, а у 7 вп. – реєстрували лише новоприбулих. Найчастіше для розміщення ВПО у МТП потрібні були такі документи¹⁰: паспорт громадянина України (90%), довідка про статус ВПО (76%) та реєстраційний номер платника податків (56%) (RES930_121).¹¹

У більшості МТП (92%) існували письмові правила перебування, причому більш ніж три чверті (82%) опитаних керівників повідомили про укладання з ВПО договорів, в яких визначаються умови перебування в МТП (трохи рідше на це вказували у Житомирській (54%), Донецькій (63%) та Чернівецькій (65%) областях).

Доступність інформації у МТП, % МТП (RES930_141)

94%	Інформація про доступні медичні заклади та послуги
94%	Інформація про державну реєстрацію ВПО
90%	Інформація про урядові та місцеві програми з надання грошової та негрошової допомоги ВПО
88%	Інформація про доступ до пенсійного забезпечення та державних програм соціального захисту
88%	Інформація про порядок звернення до місцевої влади /державних органів стосовно отримання документів, що підтверджують факт пошкодження житла та/або іншої власності в результаті військових дій, а також отримання компенсації
86%	Інформація про доступ до правової допомоги
86%	Інформація про державні освітні послуги (наприклад, зарахування до шкіл та дитячих садків)
85%	Інформація про реєстрацію в Державній службі зайнятості, заходи з професійної орієнтації та доступні вакансії
83%	Інформація про можливі варіанти проживання за межами МТП (оренда житла, соціальне житло тощо)
76%	Інформація про запобігання сексуальній експлуатації та насильству, а також про послуги для осіб, які постраждали внаслідок гендерно зумовленого насильства
69%	Інформація про можливість проходження навчання з поводження з вибухонебезпечними предметами

9. У 2 раундах було досліджено різну кількість МТП. 1076 МТП, досліджених в Раунді 12, також були досліджені і у Раунді 13.

10. Серед інших документів, які вимагались під час заселення до МТП, зазначалися направлення (ордер) від місцевих або державних органів влади (15% МТП), медична(і) довідка(и) (18%), військовий квиток (9%), пенсійне посвідчення (16%).

11. Повний перелік окремих мінімальних стандартів представлено у таблиці в Додатку 1.

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року [№ 261](#).

13. Допукалось обрання кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

14. З урахуванням проживання та комунальних послуг. Поширено серед гериатричних установ.

Механізм зворотного зв'язку та розгляду скарг

Майже всі опитані керівники МТП (97%) повідомили про наявність механізму зворотного зв'язку та розгляду скарг. У 86 вп. таких МТП скарги розглядалися безпосередньо керівництвом. Окрім цього, керівники МТП повідомили про використання скриньок для відгуків та пропозицій (47%), а також «гарячих ліній» (24%) для зворотного зв'язку з ВПО (RES930_131). У Херсонській області була зафіксована найбільша частка МТП з відсутнім механізмом зворотного зв'язку (27%). За отриманими даними, мешканці майже усіх МТП (98%), в яких присутній механізм зворотного зв'язку, знали як ним, за виключенням випадків, зафіксованих у Херсонській (11% МТП), Сумській (10%), Житомирській та Кіровоградській (по 4% у кожній) областях (RES930_132).

Проходження навчання керівництвом МТП

Майже п'ята частина (19%) керівників МТП повідомила, що не проходила жодних тренінгів. Із тих, хто пройшов навчання, 62% зазначили про тренінги з надання першої медичної і/або психологічної допомоги, 58% – з правил поводження з вибухонебезпечними предметами, 47% взяли участь у тренінгах у сфері захисту (від сексуальної експлуатації та насильства, запобігання гендерно зумовленому насильству тощо), 35% – пройшли вступне навчання від CCCM Кластеру, а 29% – тренінги з управління та координації місцями тимчасового проживання (відмінні від тренінгів CCCM Кластеру). Найбільша частка керівників МТП, які не проходили тренінгів, спостерігалась у Донецькій (50%), Хмельницькій (38%), Запорізькій (36%) та Львівській (35%) областях.

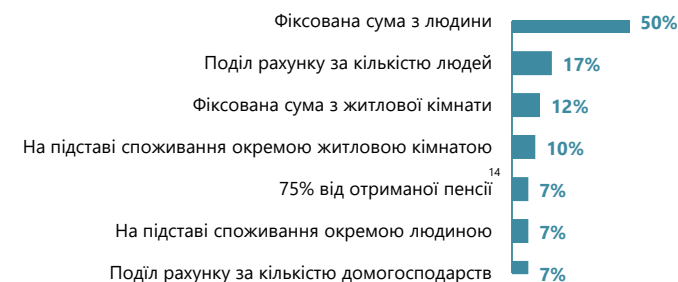
Оплата проживання та комунальних послуг

Близько 15% керівників МТП повідомили, що з ВПО стягується плата за проживання, причому найбільша частка таких МТП спостерігалась у Східному регіоні (22%). Найчастіше про плату за проживання повідомляли у Донецькій (50% досліджених МТП), Дніпропетровській (37%) та Херсонській (29%) областях. У середньому плата за проживання становила близько 1,361 грн з одного мешканця на місяць (що більше за 1,270 грн, за даними попереднього раунду).

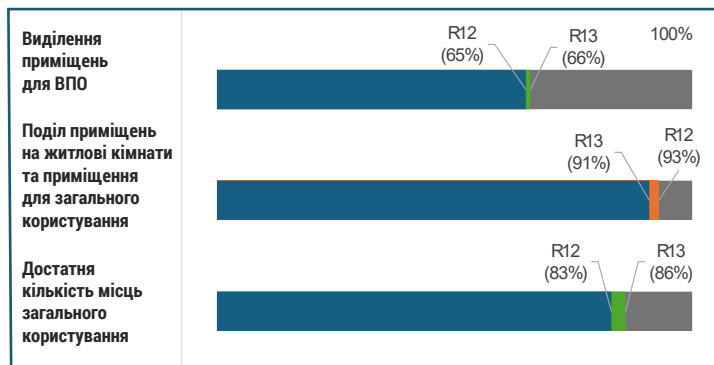
Що стосується компенсації за спожиті комунальні послуги, 61% керівників МТП заявили про отримання компенсації з державного бюджету згідно з Постановою № 261,¹² 14% – стягували вартість з мешканців МТП, а ще 6% – сплачували за комунальні послуги коштом гуманітарних організацій. Водночас близько 16% керівників МТП повідомили, що не отримували жодної компенсації.

У середньому плата за спожиті комунальні послуги становила близько 1,034 грн з одного мешканця на місяць (зменшилась порівняно з 1,126 грн у березні 2024 р).

Основні форми отримання компенсації за спожиті комунальні послуги, % МТП, що стягують плату за комунальні послуги¹³

ОБЛАШТУВАННЯ ПРОСТОРУ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ

Розміщення мешканців МТП

Згідно з отриманими даними, близько половини (54%) МТП використовувалися одночасно для розміщення ВПО та здійснення своєї основної діяльності. З них у 34 вп. випадків приміщення, призначені для ВПО, не були відокремлені від приміщень, що використовуються під час основної діяльності закладу. Така ситуація була зафіксована у Житомирській (67%), Миколаївській (57%) та Дніпропетровській (53%) областях (RES930_311).

Крім того, за словами 9% керівників МТП, приміщення, призначені для загального користування ВПО, не були відокремлені від житлових приміщень. Така ситуація спостерігалась у Житомирській (39%), Київській (29%) та Миколаївській (26%) областях (RES930_321).

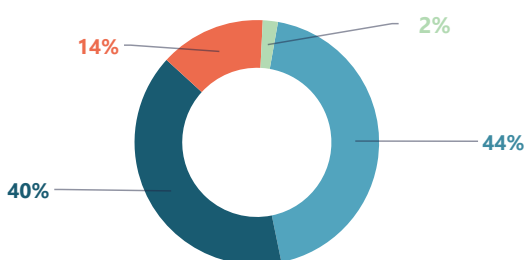
Приблизно у третині (32%) МТП житлові приміщення для ВПО використовувались не тільки як особистий простір, а й для інших цілей, таких як відпочинок або спільне харчування. Найчастіше такі випадки фіксувались у Полтавській (55%), Харківській і Тернопільській (по 50% у кожній) та Запорізькій (46%) областях.

Особистий простір

Переважає більшість (86%) керівників МТП повідомила про розміщення родин ВПО в окремих кімнатах, водночас з них 39% зазначали, що частина або всі кімнати були спільними для кількох домогосподарств, у тому числі 20% – без поділу на окремі зони (наприклад, із застосуванням ширм, перегородок). Найбільше таких МТП виявлено в Київській (38%), Хмельницькій (35%) та Львівській (33%) областях. Загалом у 4% досліджених МТП зазначили, що мешканці проживали в одному спільному приміщенні, поділеному або не поділеному на окремі зони. Частина МТП, в яких не існувало поділу єдиного житлового приміщення на окремі зони, зросла до 13% у Донецькій, 10% у Миколаївській та 7% у Житомирській областях.

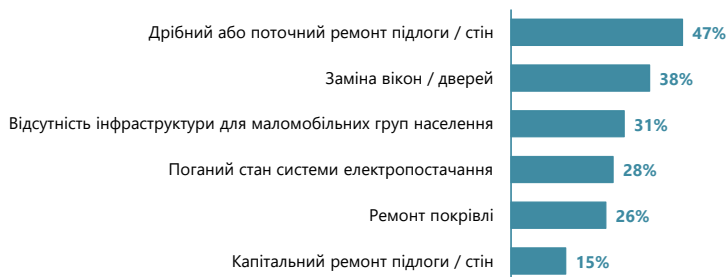
Крім того, у 34% МТП, що повідомили про спільне використання житлових приміщень кількома домогосподарствами, відзначили, що окремі зони для чоловіків та жінок у таких приміщеннях не передбачені. Про часткове відокремлення житлової площі повідомили 11% керівників МТП, найчастіше про це зазначали у Черкаській (41%), Тернопільській (31%) та Харківській (23%) областях.

Кількість квадратних метрів житлової площі, виділеної на одну особу, % МТП (RES930_341)

■ До 6 кв.м ■ Більше 6 кв.м ■ Обидва варіанти ■ Не впевнений

Найчастіше згадувані потреби у житлі, % МТП¹⁵

До того ж було виявлено, що у 89% місць тимчасового проживання усі або деякі кімнати для ВПО були розраховані на 4 осіб чи менше. Однак у 17% МТП на одній житловій площі могло бути розміщено до 8 осіб; у 4% МТП керівники повідомили про випадки розміщення до 12 осіб на одній житловій площі, причому 12% таких МТП було зафіксовано в Одеській та 11% – в Дніпропетровській областях. В деяких досліджених МТП повідомлялося, що на одній житловій площі могло проживати до 20 або більше осіб (зокрема така ситуація спостерігалась у 5% МТП в Одеській та 4% МТП у Житомирській областях).

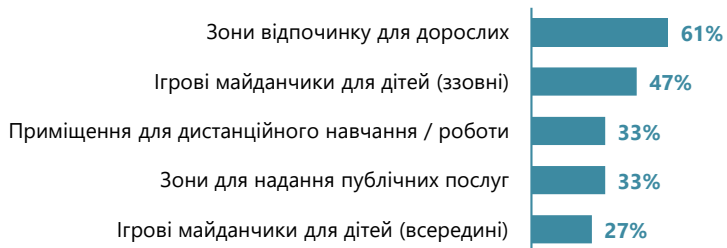
За отриманими повідомленнями, у 87% МТП вхідні двері до житлових приміщень, де мешкали ВПО, мали замки або засувки, водночас у 8% МТП вказали на часткову наявність замків або засувок. Декілька (6%) керівників МТП повідомили про відсутність замків або засувок, причому найбільша частка спостерігалась у Миколаївській (23%), Київській та Одеській (по 14% у кожній) областях (RES930_361).

Місця загального користування

У більшості (90%) МТП повідомили про наявність кухні (кухонь), у 59% – столових, а у 40% – приміщень для зберігання продуктів харчування (кладових). У декількох (3%) МТП зазначені приміщення відсутні, зокрема у Херсонській (18%) та Київській (14%) областях (RES930_331.1).

Переважає більшість (90%) керівників МТП зазначили про облаштування та використання інших видів місць загального користування.

Інші види місць загального користування в МТП, про які зазначалось частіше, % МТП¹⁶

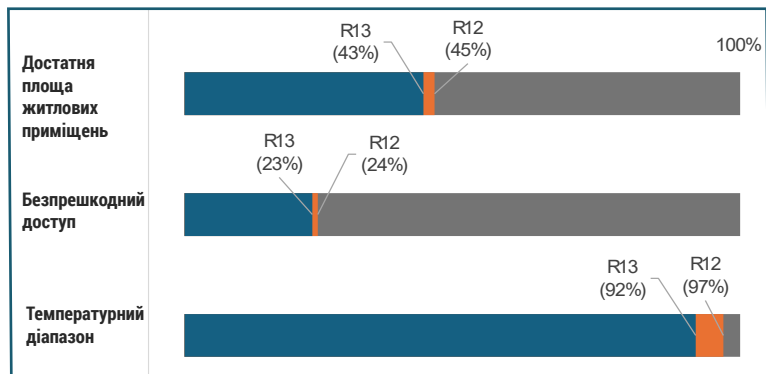

Безперешкодний доступ

Згідно з отриманими даними, 51% досліджених МТП не були обладнані інфраструктурою для людей з інвалідністю: ліфтами, зовнішніми пандусами, горизонтальними перекладами на дверях тощо. Найбільше занепокоєння щодо цього викликають Запорізька (76%), Донецька (75%), Полтавська (70%), Дніпропетровська (69%) та Тернопільська (65%) області. 26% досліджених МТП були частково обладнані інфраструктурою для людей з інвалідністю (без урахування інфраструктури, пов'язаної з водопостачанням, санітарією та гігієною) (RES930_371).

15, 16. Допускалось обрання кількох варіантів відповіді одночасно; сума може перевищувати 100%.

ІНЖЕНЕРНІ СИСТЕМИ В МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО

Місця тимчасового проживання у Донецькій (63%), Закарпатській (27%) та Київській (26%) областях частіше не відповідали стандартам водопостачання.

За отриманими даними, система опалення у 15% досліджених МТП не функціонувала належним чином, причому найвищі рівні невідповідності були зафіксовані у Чернігівській (54%), Київській (36%) та Харківській (34%) областях (RES930_221).

Це співвідносилося з даними про те, що 92% керівників МТП мали змогу підтримувати температуру у приміщеннях місць тимчасового проживання у межах регламентованих сезонних норм, але не нижче 18°C. У Чернігівській та Київській (по 69% у кожній) областях про відповідність встановленим стандартам повідомлялось рідше (RES930_381).

Слід зазначити, що ситуація з роботою вентиляційної системи ще більше погіршилася. Загальний показник невідповідності склав 22%, причому найчастіше проблеми з вентиляцією виникали у Полтавській (54%), Чернігівській (46%) та Харківській (44%) областях (RES930_251).

Лише у половині (52%) МТП повідомлялося про стабільну роботу систем електропостачання через дефіцит електроенергії у країні. Найчастіше про перебої в електропостачанні зазначалося в Чернігівській (85%), Київській (79%) та Дніпропетровській (68%) областях (RES930_211).

Як наслідок, це призвело до менш стабільної роботи мережі централізованого водопостачання, з перебоями у 13% МТП (RES930_231). За отриманими даними, системи водовідведення (91%) працювали відносно стабільно (RES930_241).

ПІДГОТОВКА ДО ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ

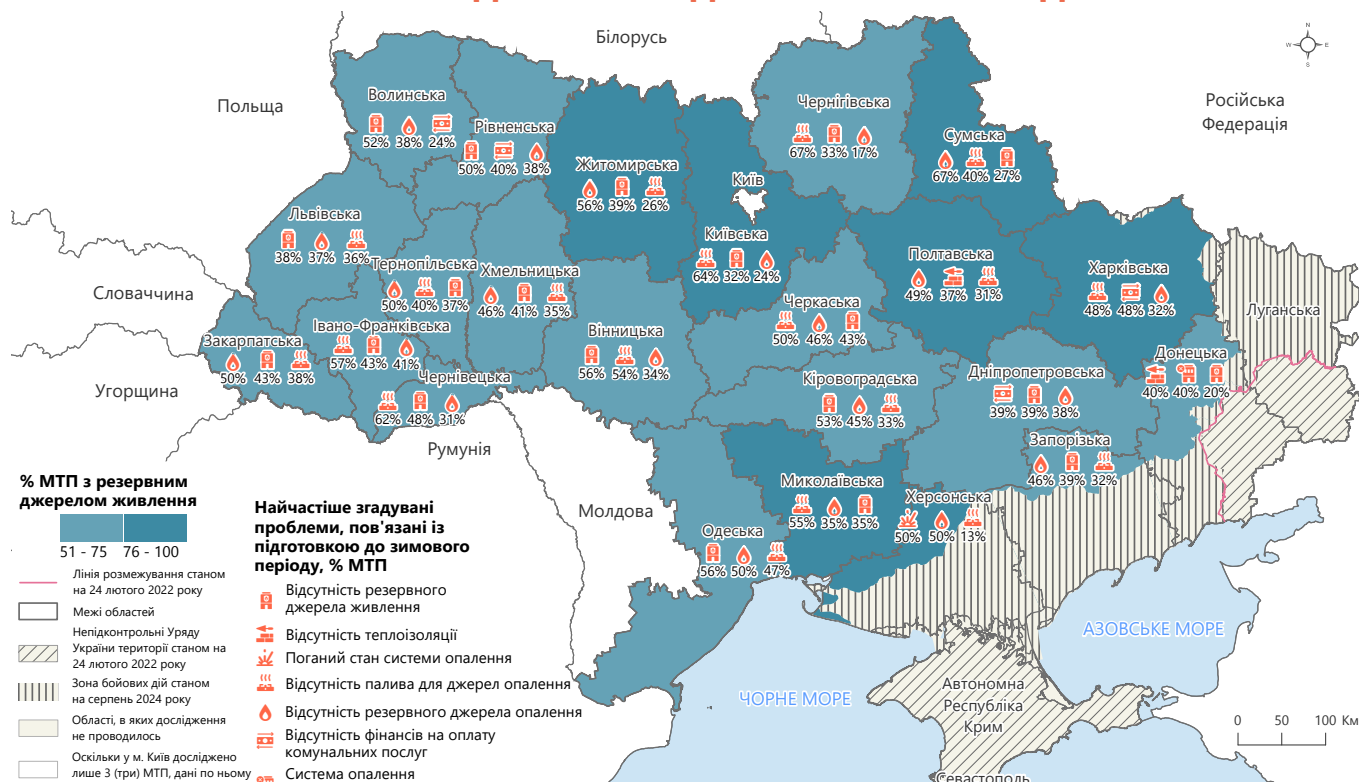
Більше третини (39%) керівників МТП повідомили, що МТП підключені до централізованої системи опалення. Другим за поширенням видом опалення були індивідуальні бойлери (32%), а третім – електричне опалення (10%).

Майже у третині (31%) МТП повідомили про відсутність резервних джерел енергії. Найчастіше про цю проблему зазначалося у Дніпропетровській (41%), Волинській (40%), Чернігівській та Рівненській (по 39% у кожній) областях (RES930_212).

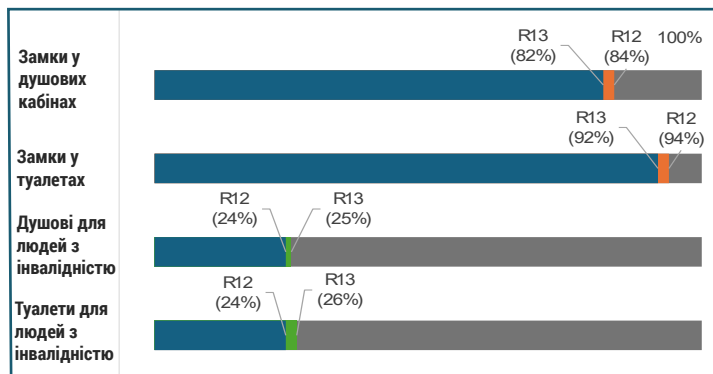
3-поміж тих МТП, у яких повідомлялося про резервне джерело

- живлення, 32% керівників підтвердили, що, у разі користування, потреби МТП можуть бути повністю задоволені, 63% повідомили, що потреби можуть бути частково задоволені, та декілька (4%) зазначили, що резервне джерело енергії взагалі не може задовольняти потреби.
- Також повідомлялося, що 68% МТП не мали альтернативного джерела опалення. Ця проблема була найбільш поширеною у Рівненській (83%), Львівській (77%), Дніпропетровській та Волинській (по 76% у кожній) областях (RES930_222).

ПОТРЕБИ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО, ПОВ'ЯЗАНІ З ПІДГОТОВКОЮ ДО ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ

САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА

Доступ до води

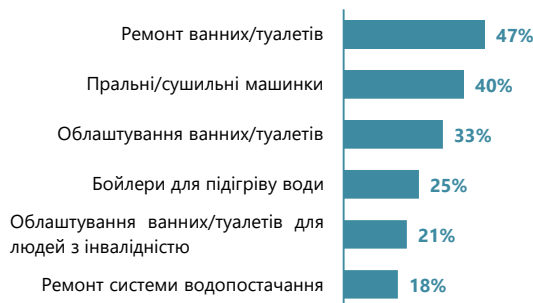
Загалом, 83% керівників МТП повідомили, що мешканці користуються водою з-під крану (централізоване водопостачання). Серед інших джерел питної води частіше зазначалось про придбання бутильованої води (23%) та використання води з колодязю або свердловини, що належить МТП (12%).

Згідно з повідомленнями, у 85% досліджених МТП мешканці мали достатньо води для задоволення основних потреб, зокрема питної води, води для приготування їжі, особистої гігієни, прання та інших побутових потреб. Частка таких МТП була значно меншою у Херсонській (43%) та Миколаївській (40%) областях. Варто зазначити, що, згідно з отриманими даними, 5% МТП у Вінницькій та Закарпатській областях не мали достатньої кількості води для задоволення жодної з цих потреб.

Переважна більшість (94%) керівників МТП вказала, що в мешканців є достатньо води для задоволення усіх щоденних потреб. Однак 12% керівників МТП у Миколаївській та 10% у Кіровоградській областях повідомили, що води не вистачає.

Загалом, 66% МТП, згідно з повідомленнями, мали постійний доступ до гарячої води, за винятком 13% МТП у Київській та 11% у Чернігівській областях, де повідомлялося про повну відсутність гарячої води.¹⁸ Більшість (78%) керівників МТП з доступом до гарячої води повідомили про використання бойлерів, а також централізованої системи гарячого водопостачання (8%).

Найчастіше згадувані занепокоєння та потреби, пов'язані з ВСГ, % МТП¹⁷

Ванні кімнати та туалети

Загалом у 58% МТП повідомлялося про достатню кількість ванних кімнат (RES930_431) (ця частка була меншою у Харківській (34%), Донецькій (38%) та Одеській (45%) областях), водночас 65% керівників досліджених МТП вказали на достатню кількість туалетів (RES930_441).

Близько третини керівників МТП повідомили про розподіл душових/ванних кімнат (31%) та туалетів (33%) за ознакою статі; деякі керівники МТП також зазначили про частковий розподіл таких приміщень (8% та 9% відповідно) (RES930_431.1, RES930_441.1).¹⁹

Про повну приватність душових/ванних кімнат і туалетів зазначили у 82% та 92% МТП відповідно. Водночас про забезпечення часткової приватності у вказаних приміщеннях повідомили в 17% та 8% МТП відповідно (RES930_432, RES930_442).

Чверть опитаних керівників МТП підтвердили наявність душових/ванних кімнат, облаштованих для людей з інвалідністю, причому найнижча частка таких МТП спостерігалась у Чернігівській (0%), Запорізькій (4%) та Полтавській (7%) областях. Ще у 26% МТП повідомлялося про наявність туалетів, облаштованих для людей з інвалідністю. Найменша частка таких МТП була зафіксована у Запорізькій (7%) та Полтавській (11%) областях (RES930_433, RES930_443).

ПОТРЕБИ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО, ПОВ'ЯЗАНІ З ВСГ

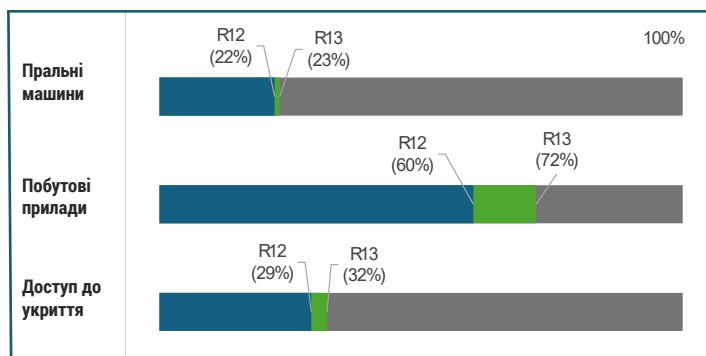

17. Сума перевищує 100%, оскільки допускалось надання респондентами кількох варіантів відповіді одночасно.

18. Про часткову наявність гарячої води через недостатній об'єм або кількість бойлерів повідомлялося у 16% МТП, а про часткову подачу гарячої води у певні години залежно від пори року - у 15% та 3% МТП відповідно.

19. У Кіровоградській і Тернопільській (по 78% у кожній) та Хмельницькій (77%) областях було зафіксовано найбільшу частку МТП з душовими/ванними кімнатами без розподілу за ознакою статі. Крім того, про відсутність окремих туалетів для чоловіків та жінок найчастіше повідомлялося у Полтавській (73% МТП), Миколаївській та Запорізькій (по 71% у кожній) областях.

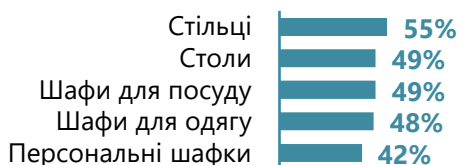
ОБЛАДНАННЯ ПРИМІЩЕНЬ МТП

Загалом близько 90% керівників МТП повідомили про потреби в одному або кількох видах непродовольчих товарів (НПТ).

Дані свідчать про те, що потреба у засобах гігієни та миючих засобах спостерігалась в усіх регіонах: Східному (79%), Західному (78%), Центральному (75%) та Північному (68%). Слід зазначити, що Північний регіон має більш виражені потреби в усіх категоріях непродовольчих товарів порівняно з іншими регіонами. Серед них потреба у меблях (70%), постільних речах (69%), кухонному приладді (61%), засобах зв'язку (49%) та одязі і/або взутті (36%).

Основні потреби в меблях, % МТП²⁰

Майже половина (49%) досліджених МТП була укомплектована меблями відповідно до кількості та потреб мешканців МТП, причому найнижчий рівень відповідності було зафіксовано у Донецькій (0%), Сумській (20%), а також Київській і Хмельницькій (по 31% у кожній) областях (RES930_511).

Основні потреби у постільних речах, % МТП²¹

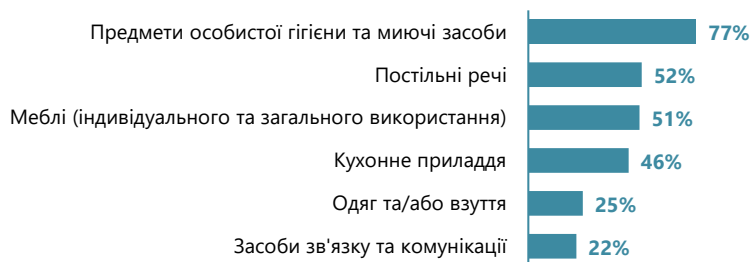

Наявність в МТП плану евакуації та вогнегасників

Повідомлялося, що план евакуації мали 96% досліджених МТП. Ця частка була меншою у Чернігівській (85%), Херсонській, Київській (по 91% у кожній) та Закарпатській (93%) областях (RES930_531).

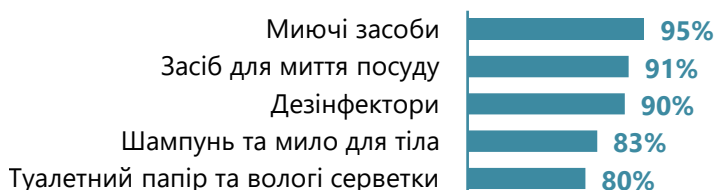
Про наявність достатньої кількості вогнегасників повідомлялося у 89% досліджених МТП, а про часткову наявність – у 9% МТП. Найбільша частка МТП без вогнегасників була зафіксована у Чернігівській (8%), Вінницькій (5%), Тернопільській та Дніпропетровській (по 4% у кожній) областях (RES930_532).

Потреби у непродовольчих товарах, % МТП²²

Найвищий рівень невідповідності щодо забезпечення мешканців МТП постільними речами було зафіксовано у Миколаївській (13%), Чернігівській (8%) та Житомирській (4%) областях (RES930_512).

Основні потреби у засобах гігієни / миючих засобах, % МТП²³

За словами керівників МТП, достатньої кількості пральних та сушильних машин/ місця для сушіння білизни не мали 73% та 13% досліджених МТП відповідно (RES930_522, RES930_523).

Основні потреби в кухонному приладді, % МТП²⁴

Згідно з отриманими даними, загалом 44% МТП не були оснащені необхідною кухонною технікою та приладдям. Найвищий рівень невідповідності спостерігався у Донецькій (88%), Чернігівській (77%), Київській (69%) та Хмельницькій (68%) областях (RES930_521).

Облаштування укриттів

Згідно з повідомленнями, більшість (85%) МТП мала укриття, яке знаходилось у самій будівлі (47%) або поблизу (менш ніж 500 м) (38%) (RES930_534).

Слід відзначити, що загалом у 6% МТП місткість укриттів, за отриманою інформацією, була недостатньою, зокрема у Харківській (30%), Житомирській (19%) та Сумській (11%) областях (RES930_535).

Крім того, 62% укриттів були недоступні для маломобільних осіб, зокрема у Донецькій (100%), Харківській (79%), Запорізькій (77%) та Тернопільській (76%) областях (RES930_536).

20. Окрім інших потреб, 32% керівників МТП, що вказували на потребу у меблях, повідомили про потребу у ліжках, 11% - у функціональних ліжках для людей з особливими потребами та 7% - у розкладних ліжках.
21, 22, 23, 24. Допускалось надання кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

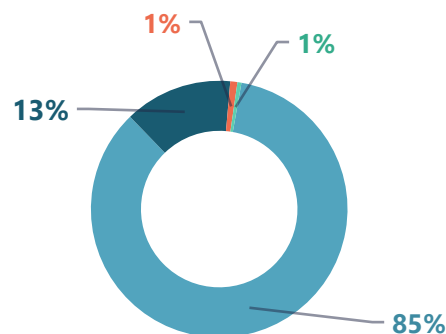
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

За словами керівників МТП, в більшості приймаючих громад надавалась перша медична допомога та невідкладна медична допомога (94%), працювали сімейні лікарі та сільські медичні пункти (89%), а також амбулаторні заклади охорони здоров'я (83%). Крім того, три чверті приймаючих громад мають аптечну мережу, а також багатопрофільні медичні установи (60%). Менше половини приймаючих громад надають спеціалізовану медичну допомогу (49%) та послуги з репродуктивного здоров'я для жінок і дівчат (43%). Водночас зазначалося, що в деяких громадах не надавалось жодних з вищезгаданих послуг, переважно в Житомирській і Рівненській (по 4% у кожній) та Черкаській (3%) областях.

Згідно з отриманою інформацією, машина швидкої допомоги мала можливість дістатись до всіх місць тимчасового проживання ВПО.

Про відсутність аптек першої медичної допомоги зазначили у 9% МТП. Найбільша частка таких МТП була зафіксована у Північному (21%) та Східному (9%) регіонах. Зокрема про відсутність аптек першої медичної допомоги найчастіше повідомляють у Тернопільській (28%), Київській (24%) та Чернігівській (23%) областях (RES930_533).

Наявність медичних закладів поблизу (менш ніж 30 хвилин громадським транспортом), % МТП

- Первинні та вторинні медзаклади
- Лише первинні медзаклади
- Немає ні первинних, ні вторинних
- Лише вторинні медзаклади

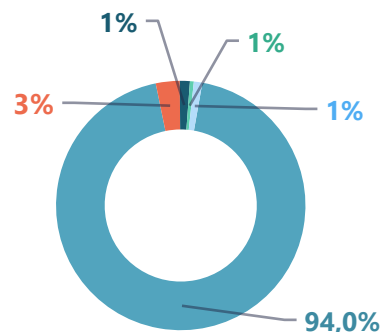
ОСВІТА

Керівники деяких (34%) МТП повідомили, що більшість дітей шкільного віку, які в них мешкали, навчалися за змішаною формою навчання,²⁵ водночас у 33% досліджених МТП діти переважно отримували освіту очно. Про дистанційну форму навчання повідомили у 29% МТП. У 12% з цих МТП діти навчалися дистанційно у школах приймаючої громади, водночас у 17% МТП повідомлялося про дистанційне навчання у школах, які знаходяться у місцях постійного проживання.

Близько 18% (проти 16% у березневому раунді 2024 року) керівників МТП повідомили про наявність щонайменше однієї перешкоди у доступі дітей до навчання. Так, про відсутність необхідного обладнання (зокрема, ноутбуків) як перешкоду у доступі до навчання зазначили у 9% з цих МТП. На цю проблему частіше вказували у Миколаївській (27% МТП), Одеській (23%), Київській та Запорізькій (по 19% у кожній) областях. Згідно з отриманими даними, відсутність окремого приміщення для дистанційного навчання створювала перешкоди у 7% вищезгаданих МТП – переважно у Харківській (21%), Запорізькій (19%) та Миколаївській (18%) областях). Водночас на відсутність доступу до інтернету вказали у 5% МТП.

У п'ятій частині (16%) МТП, розміщених у навчальних закладах, зазначалося, що надання освітніх послуг частково ускладнене через перебування в них ВПО, а в 4% МТП вказали на пов'язаний із цим значний негативний вплив (до призупинення освітнього процесу).

Наявність поблизу МТП навчальних закладів з можливістю зарахування дітей на навчання (у межах 30 хвилин громадським транспортом), % МТП

- Школи та дитячі садки
- Відсутні і школи, і дитячі садки
- Лише школи
- Лише дитячі садки
- Не впевнений

ЗАСОБИ ЗВ'ЯЗКУ

Повідомлялося, що мешканці 16% МТП не мали доступу до мережі Wi-Fi, а ще у 15% досліджених МТП доступ був не завжди. У МТП зі стабільним доступом до Wi-Fi (66%) про безоплатне користування повідомили 69%, а про оплату за використаний трафік – 29%.

Щодо мобільної мережі, переважна більшість керівників МТП повідомила про хороший (62%) або нормальний (22%) рівень сигналу. Про низьку якість мобільного зв'язку повідомлялося у 14% досліджених МТП, зокрема у 7 місцях тимчасового перебування у Дніпропетровській, 4 МТП у Закарпатській та 3 МТП у Київській областях.

25. Змішана форма навчання поєднує в собі як очне, так і дистанційне навчання.

ЗАХИСТ

Психосоціальна підтримка для дорослих

Психосоціальна підтримка (ПСП) для дорослих, згідно з отриманими даними, доступна в 89% МТП. 97% з цих МТП повідомили про те, що мешканці знають, як звернутись за такою підтримкою.

Найменша частка МТП, де надавались послуги ПСП була зафіксована в Донецькій (63%), Тернопільській (73%) та Вінницькій (74%) областях.

Найпоширеніші форми ПСП, % МТП

Психосоціальна підтримка для дітей

Послуги психосоціальної підтримки для дітей у приймаючих громадах були повністю відсутні у 7% досліджених МТП. Найрідше ця послуга надавалась у Донецькій (50%), Житомирській (27%), Миколаївській (20%) та Чернівецькій (18%) областях.

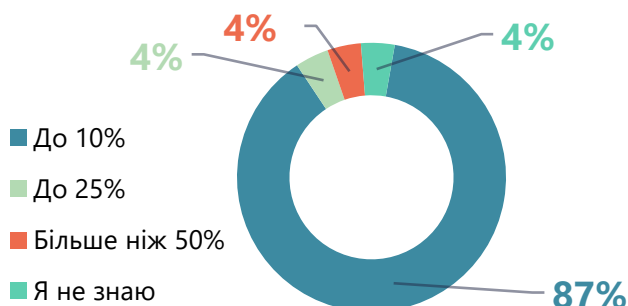
Доступні форми психосоціальної підтримки для дітей в МТП, % МТП²⁷

Дискримінація ВПО

Загалом близько 2% вказали на те, що знали про випадки дискримінації мешканців місць тимчасового проживання за ознаками політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, за мовними або іншими ознаками. Зокрема про такі випадки повідомлялося у Дніпропетровській (4 МТП), Львівській (3 МТП) та Чернівецькій (3 МТП) областях.

Частка мешканців МТП, які повідомили про дискримінацію, % МТП

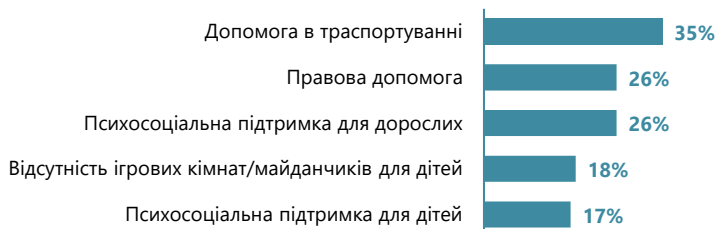

Протидія гендерно зумовленому насильству (ГЗН) та торгівлі людьми

Згідно з отриманими даними, 89% керівників МТП були обізнані щодо процедури перенаправлення постраждалих від гендерно-зумовленого насильства, торгівлі людьми або сексуального насильства і домагань. Особи, які повідомили про будь-який з таких випадків, найчастіше зверталися на різні гарячі лінії (23%), до представників Уповноваженого ВРУ з прав людини або до міжнародних чи національних неурядових організацій (НУО) (по 9% в кожному випадку), причому найчастіше дзвонили на гарячу лінію Національної поліції та гарячі лінії з питань торгівлі людьми, домашнього насильства, ГЗН та насильства над дітьми.

89% керівників МТП повідомили про відсутність будь-яких перешкод для повідомлення про випадки ГЗН, торгівлю людьми або сексуального насильства і домагань та проблем з перенаправленням постраждалих. Всього 5% керівників МТП стверджували, що постраждали не погоджувалися на перенаправлення до спеціалістів (зокрема в Рівненській (22%), Чернівецькій (14%) та Закарпатській (11%) областях), а 2% повідомили про бюрократичні перепони (найбільш поширені у Черкаській (16%), Чернівецькій (11%) та Київській (8%) областях).

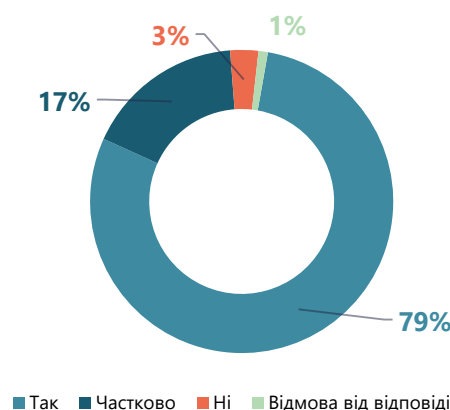
Нагальні потреби та занепокоєння у секторі захисту, про які повідомлялося найчастіше, % МТП²⁸

Надання соціальних послуг

Більшість (69%) керівників МТП повідомила про інформування представників місцевої влади про потребу у соціальних послугах. За поданими заявками візити до МТП здійснили 84% представників місцевої влади. У 79% випадків результатом такого візиту було забезпечення надання МТП усіх необхідних послуг, а ще у 17% випадків - деяких з необхідних послуг. Найбільш затребуваною послугою був соціальний транспорт для людей з інвалідністю для доступу до послуг за межами МТП (24%).

Візити представників місцевої влади за поданими заявками, % МТП

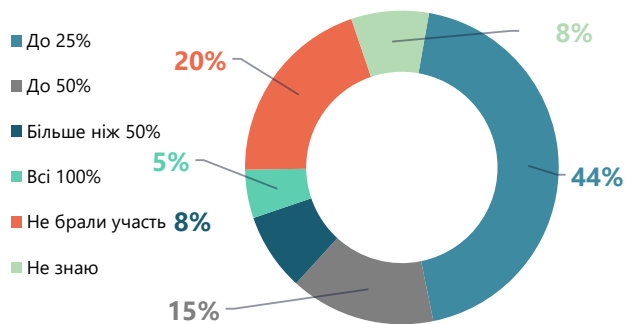
26. Для цілей цього дослідження такі послуги, як правова допомога, доступ до правосуддя, відшкодування та виплата компенсацій, відновлення документів тощо, вважаються консультаційними послугами.
27, 28. Допускалось надання респондентом кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

ДОВГОСТРОКОВІ РІШЕННЯ ТА УЧАСТЬ В УПРАВЛІННІ МТП

Соціальна інтеграція

Майже три чверті (72%) керівників МТП повідомили, що мешканці брали участь в громадських заходах у приймаючій громаді, причому найменша частка таких МТП була зафіксована у Херсонській (14%), Сумській (29%) та Кіровоградській (52%) областях. Мешканці 8 МТП не брали участь у жодних громадських заходах.

Частка мешканців МТП, які брали участь у громадській діяльності, % МТП

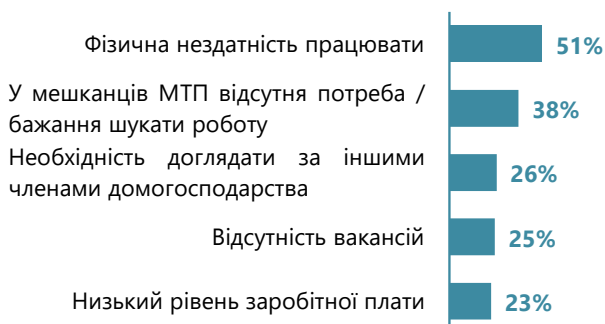
Найпоширенішими причинами соціальної пасивності були відсутність зацікавленості (59% проти 47% у березні 2024 року), а також обмеження, пов'язані з віком, станом здоров'я та наявністю інвалідності (50%). Про брак у ВПО часу для участі в суспільних заходах разом з приймаючою громадою, а також брак запланованих громадських заходів також зазначалося у 27% та 10% досліджених МТП відповідно.

Зайнятість

Повідомлялося, що приблизно у половині (51%) досліджених МТП до 25% мешканців МТП працездатного віку (18-59 років) були працевлаштовані на момент збору даних (липень 2024 р.). Вдвічі менше керівників МТП (22%) повідомили про працевлаштування близько 50% мешканців МТП, в той час як в 11% досліджених МТП працевлаштованими були близько 75% мешканців, а ще в 6% МТП – більш ніж 75% мешканців. За отриманими даними, тільки у 5% досліджених МТП були працевлаштовані усі (100%) мешканців, переважно в Чернігівській (33%), Київській (15%), Львівській та Хмельницькій (по 9% у кожній) областях.

Найменша частка працевлаштованих мешканців МТП (до 25%) була зафіксована у Миколаївській (84%), Харківській та Рівненській (по 67% у кожній) областях. Найбільша частка працевлаштованих мешканців МТП (75%-99%) була зафіксована у Херсонській (14%) та Івано-Франківській (11%) областях.

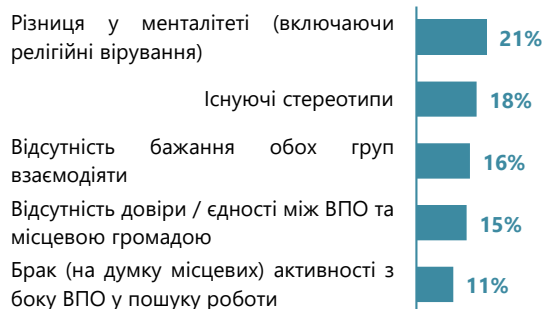
Найчастіше згадувані причини безробіття мешканців МТП, % МТП²⁹

Соціальна згуртованість

Варто зазначити, що майже половина (41%) керівників МТП повідомила про відносно хороші стосунки між мешканцями МТП та приймаючою громадою. Ще 34% вказували на дуже хороші, а 21% – на нейтральні стосунки. Менше 1% респондентів (з усіх МТП) повідомили, що відносини між мешканцями МТП та приймаючою громадою були досить погані (ця частка зросла до 14% у Херсонській області) або дуже погані (3% респондентів у Київській області).

Найчастіше згадувані чинники негативного впливу на соціальну згуртованість, % МТП

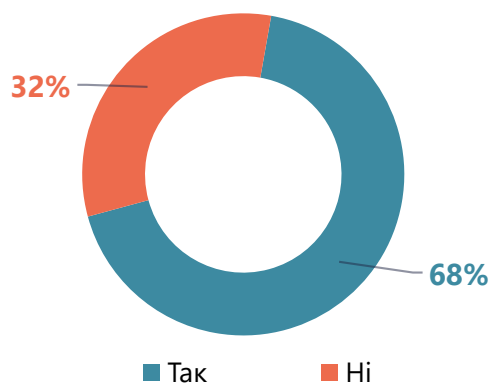

Участь ВПО в управлінні МТП

Більшість (83%) керівників МТП повідомила про консультування з мешканцями щодо ухвалення рішень, пов'язаних з функціонуванням МТП: 57% – на загальних зборах, 53% – шляхом проведення окремих консультацій, 20% – у групах в соціальних мережах та 18% – через групи активістів / контактних осіб з-поміж ВПО.³⁰

Згідно з отриманими даними, ВПО рідше залучались до процесу ухвалення рішень у місцях тимчасового проживання, розташованих в Дніпропетровській (6 МТП), Івано Франківській (5 МТП) та Львівській (4 МТП) областях.

Участь мешканців в управлінні діяльністю МТП, % МТП

Дані свідчать про те, що Хмельницька (78% МТП), Донецька (67%) та Львівська (55%) області мали найбільшу частку МТП, мешканці яких не брали участь в управлінні місцями тимчасового проживання.

Найчастіше повідомлялося про такі форми участі, як обслуговування МТП (зокрема прибирання) (95%), а також допомога з адміністративними завданнями (28% проти 22% у попередньому раунді) та діяльність, спрямована на модернізацію інфраструктури МТП (21%).

29, 30. Сума перевищує 100%, оскільки допускалось надання респондентами кількох варіантів відповіді одночасно.

ОБОВ'ЯЗКОВА ЕВАКУАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ

3 весни 2024³¹ року було оголошено кілька обов'язкових евакуацій населення з прикордонних та прифронтових районів у північних областях. Останнім часом кількість евакуацій збільшилась³², оскільки безпекова ситуація у східних областях продовжує погіршуватися, внаслідок чого очікується наплив ВПО до західних та центральних областей України.

З огляду на можливе збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб та попит на розміщення у місцях тимчасового проживання, МТП мають бути належним чином підготовлені для забезпечення безпечних та гідних умов проживання ВПО.

В цьому розділі наведено порівняльний огляд ситуації у місцях тимчасового проживання у регіонах, які приймали внутрішньо переміщених осіб протягом останніх місяців. Він має на меті відстежити зміни у потребах, про які повідомляли керівники МТП під час опитувань у рамках 12-го та 13 раундів дослідження.

Основна увага буде зосереджена на певних місцях тимчасового проживання у Волинській та Рівненській областях,³³ які приймали евакуйованих осіб з травня по серпень 2024 року, що дозволяє порівняти зазначені потреби.

Основним обмеженням цього порівняння є те, що воно не враховує неофіційні прибуття та від'їзди ВПО, а також потенційні ускладнюючі фактори, які можуть впливати на варіації в потребах на рівні МТП. Отже, здатність виокремити конкретні потреби евакуйованих осіб в умовах, що швидко змінюються, залишається обмеженою.

Далі подано детальну інформацію про основні мультисекторальні потреби та проблеми в місцях тимчасового проживання, розташованих у вищезазначених областях.

Ця інформація має допомогти гуманітарним організаціям вжити необхідних заходів для ефективного та своєчасного реагування на тлі збільшення кількості обов'язкових евакуацій.

Волинська область

У Раундах 12 та 13 було досліджено чотирнадцять (14) місць тимчасового проживання у Волинській області, які приймали евакуйованих у травні та липні 2024 року. Загальна заявлена місткість МТП склала 829 і 778 місць в Раундах 12 та 13 відповідно.

На момент останнього раунду збору даних, який відбувся в липні, кількість мешканців у 9 з 14 МТП збільшилась. У 2 з цих 9 МТП заповнюваність перевищила 100%, а в 1 МТП заповнюваність становила менше 50%. Загальна кількість ВПО у 14 МТП становила 558 у Раунді 12 та 603 у Раунді 13.

За отриманими даними, загальна кількість жінок старше 60 років зросла з 102 до 126, а чоловіків старше 60 років – з 48 до 53 осіб. Щоправда, коливання демографічних характеристик були різними для кожного МТП: в деяких кількість людей із вразливістю зменшувалася, а в деяких – навпаки.

Крім того, спосіб розміщення мешканців у 7 МТП змінився, і відтепер декілька домогосподарств (зокрема одноосібні ДГ) проживають спільно у одному приміщенні без поділу на окремі зони (із застосуванням ширм, перегородок).

Щодо НПТ, то у 10 місцях тимчасового проживання повідомлялося про підвищену потребу в одязі та взутті (тут мається на увазі, що така потреба не була зазначена у попередньому раунді), у 5 МТП – у засобах гігієни та засобах для прибирання, а у 3 МТП – у засобах зв'язку. Водночас керівники 6 МТП вказали на відсутність потреби у меблях порівняно з попереднім раундом.

Крім того, керівники 6 МТП повідомили про підвищену потребу в юридичній допомозі, а 5 керівників повідомили про збільшення потреби в психосоціальній підтримці дорослих та дітей. Водночас у секторі захисту у Раунді 13, так само як і у Раунді 12 для 5 МТП актуальними залишалися потреби у правовій допомозі і для 6 МТП - потреби у психосоціальній підтримці для дорослих і дітей.

Рівненська область

У Раундах 12 та 13 було досліджено 7 МТП у Рівненській області, які приймали евакуйованих осіб у червні та серпні 2024 року. Загальна заявлена місткість МТП склала 415 і 374 місця в Раундах 12 та 13 відповідно.

Варто зазначити, що кількість мешканців збільшилась в 4 з 7 МТП. У 2 з цих МТП заповнюваність сягала 100%, тоді як у інших 2 МТП рівень заповнюваності був менше 50%. Кількість мешканців у 7 МТП в Раунді 12 становила 204 особи, тоді як у Раунді 13 цей показник склав 219 осіб.

Згідно з даними, загальна кількість жінок старше 60 років зменшилась з 54 до 53, так само загальна кількість чоловіків старше 60 років зменшилась з 15 до 14 осіб. Цікаво, що в одному МТП було зафіксовано збільшення кількості дітей без супроводу дорослих, а в іншому – кількості людей з інвалідністю.

На відміну від Волинської області, лише в 1 МТП повідомлялося про зміни в способі розселення кількох домогосподарств ВПО (зокрема одноосібних ДГ) в одному житловому приміщенні без поділу на окремі зони (із застосуванням ширм, перегородок).

Щодо НПТ, то у 2 МТП повідомлялося про підвищену потребу в постільних речах, в 1 МТП – в засобах гігієни та засобах для прибирання, в 1 МТП – в кухонному приладді та в 1 МТП – в меблях. Потреба в постільних речах та засобах гігієни залишалася незмінною для 3 та 4 МТП відповідно.

Слід також зазначити, що майже не було повідомлень від керівників МТП про потребу в допомозі в сфері захисту, за винятком 3 МТП, де була зафіксована потреба в психосоціальній підтримці дорослих та дітей, а також 2 МТП, де була зафіксована потреба у правовій допомозі. У цих МТП був зафіксований ріст числа мешканців у період між Раундами 12 та 13 збору даних.

31. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, [Оновлений перелік громад у районах бойових дій, на ТОТ і тих, що в оточенні](#), травень 2022.

32. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, [Евакуація цивільного населення із Донеччини продовжується](#), 16 серпня 2024 р.

33. Перелік евакуаційних поїздів та місць розташування МТП були надані Кластером CCCM в Україні.

КОНТЕКСТ І МЕТОДОЛОГІЯ

У липні 2022 року Кластер з питань управління та координації МТП в Україні, спільно з партнерами та за технічної підтримки Ініціативи REACH, розпочав регулярне мультисекторальне дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО».

Збір первинних даних здійснюється інтерв'юерами Ініціативи REACH та партнерами Кластеру з питань управління та координації місцями тимчасового проживання ВПО в Україні шляхом проведення інтерв'ю з ключовими інформантами – керівниками або відповідальними особами МТП, які обізнані із ситуацією в МТП.

Інтерв'ю проводилися у двох форматах – особисті та телефонні. У Раунді 13 69% інтерв'ю зібрано під час проведення моніторингових візитів, а 31% – шляхом телефонних опитувань.

Метою було зібрати щонайменше 50 інтерв'ю на область. У Чернігівській, Донецькій, Херсонській, Київській, Миколаївській, Сумській та Житомирській областях обліковується менше 50 МТП; за можливості, всі вони були досліджені.

Обмеження

Розташування досліджених МТП не повністю відповідає фактичному регіональному розподілу МТП в Україні, а географічне охоплення моніторингу залежить від зусиль та

підтримки партнерів. Результати дослідження слід розглядати лише як індикативні. 3-поміж 1 276 досліджених МТП 1 215 виявились функціонуючими та розміщували ВПО на момент збору даних, у той час як керівники 63 МТП зазначили, що на момент проведення опитування мешканці в МТП відсутні, але вони готові до прийняття ВПО. Таким МТП питання стосовно демографічного розподілу не ставилися.

Крім того, 1076 МТП, досліджених в Раунді 12, також були досліджені і Раунді 13. Тому зафіксовані вищі або нижчі рівні відповідності мінімальним стандартам не обов'язково вказують на покращення або погіршення ситуації у певних місцях тимчасового проживання, оскільки можуть бути пов'язані з відмінностями між дослідженими МТП.

Пов'язані матеріали та інформаційні продукти

Опитувальник ММТП [Раунд 13](#).

Оновлена [інтерактивна інформаційна панель ММТП](#) з результатами дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО».

[Бриф ММТП, Раунд 12](#) з результатами опитування ключових інформантів у березні - квітні 2024 року.

ГЕОГРАФІЧНЕ ОХОПЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Регіони, області	№ МТП	Регіони, області	№ МТП
Східний регіон	434	Центральний регіон	381
Дніпропетровська	152	Чернівецька	72
Кіровоградська	83	Хмельницька	74
Полтавська	82	Вінницька	62
Харківська	64	Черкаська	61
Запорізька	45	Одеська	42
Донецька	8	Житомирська	28
Західний регіон	383	Миколаївська	31
Львівська	95	Херсонська	11
Закарпатська	85	Північний регіон	78
Івано-Франківська	62	Київська	45
Волинська	38	Сумська	20
Рівненська	57	Чернігівська	13
Тернопільська	46	Загалом	1 276

ПРО ІНІЦІАТИВУ REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів та продуктів, які підвищують спроможність суб'єктів гуманітарної діяльності ухвалювати рішення на основі фактичних даних у контекстах надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовує REACH, охоплюють збір первинних даних і глибинний аналіз, а вся діяльність здійснюється через механізми міжвідомчої координації гуманітарної допомоги. REACH – це спільна ініціатива організацій IMPACT Initiatives, ACTED і Навчального та науково-дослідного інституту – Програми ООН з використання супутникової інформації в оперативних цілях (UNITAR-UNOSAT).

КОНТАКТНІ ДАНІ

СССМ Кластер України

Олександра Ферліковська: ferlikov@unhcr.org
Міранда Гаандерсе: gaanders@unhcr.org

Ініціатива REACH в Україні

Ярина Писко: yaryna.pysko@reach-initiative.org
Мігель Іглесіас Лопез: miguel.iglesias-lopez@reach-initiative.org

ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Додаток 1

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Інформація, подана нижче, демонструє дотримання стандартів, встановлених Постановою Кабінету Міністрів України № 930 на підставі даних, отриманих в рамках 13-го Раунду дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО». Зверніть увагу на те, що відповіді для дослідження отримано від керівників або відповідальних осіб МТП.

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО»				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам ³²				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
1. Організаційно-правові засади функціонування МТП	Правила перебування внутрішньо переміщених осіб в МТП та Договір про користування його приміщеннями	Наявність Правил проживання внутрішньо переміщених осіб в МТП, а також договорів користування приміщеннями МТП, укладених між керівником МТП та мешканцями	RES930_111 (повна відповідність)	79%	73%	78%	80%	85%
			RES930_111 (часткова відповідність)	4%	6%	3%	6%	3%
	Реєстрація мешканців МТП	Записи щодо осіб, які мешкають в МТП, ведуться згідно із формою, визначеною у Додатку 4 до Правил функціонування МТП для внутрішньо переміщених осіб	RES930_121 (повна відповідність)	88%	88%	90%	82%	89%
			RES930_121 (часткова відповідність)	7%	7%	6%	4%	8%
	Система механізму зворотного зв'язку	1) Механізм зворотного зв'язку, встановлений керівництвом МТП для мешканців МТП (розміщення скриньок для скарг та пропозицій, визначення годин прийому керівника МТП, створення груп для обговорень у соціальних мережах тощо)	RES930_131	97%	97%	96%	99%	98%
	Процедура подачі скарг, та зворотного зв'язку	2) Встановлена керівництвом МТП процедура подачі мешканцями МТП заяв, скарг і пропозицій, а також їхнього розгляду керівником МТП	RES930_132	96%	96%	95%	94%	98%
Доступ до інформації	Наявність інформаційних стендів у приміщеннях МТП з адресами, контактними номерами телефонів, офіційними вебсайтами аварійних та соціальних служб, медичних закладів, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, освітніх закладів, установ, що надають соціальну, психологічну та правову допомогу, а також інформації про наявність бомбосховищ, які знаходяться поблизу МТП тощо	RES930_141 (повна відповідність)	56%	54%	62%	40%	54%	
		RES930_141 (часткова відповідність)	43%	44%	36%	55%	45%	
2. Інженерні системи	Електропостачання	1) Приміщення МТП обладнане системою електропостачання, яка функціонує без перебоїв (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення електропостачання)	RES930_211	52%	50%	63%	36%	46%
	Електропостачання (резервне)	2) Наявність у МТП резервних джерел живлення (генераторів і т.д.)	RES930_212 (повна відповідність)	22%	20%	26%	32%	19%
			RES930_212 (часткова відповідність)	47%	45%	44%	53%	49%

32. Дані про дотримання мінімальних стандартів доступні на обласному рівні і можуть бути надані Кластером CCCM за запитом.

Додаток 1

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО»				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
2. Інженерні системи (продовження)	Опалення (основне опалення, наявність теплоізоляції тощо)	1) Приміщення МТП обладнане системою опалення, яка функціонує без перебоїв (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення)	RES930_221	85%	85%	89%	72%	85%
	Опалення (наявність резервного джерела опалення)	2) В МТП є резервні джерела опалення	RES930_222	30%	27%	33%	35%	28%
	Водопостачання	Приміщення МТП обладнане системою водопостачання, яка функціонує без перебоїв (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення)	RES930_231	85%	86%	87%	83%	82%
	Водовідведення	В МТП є система водовідведення, яка працює без перебоїв	RES930_241	91%	91%	92%	95%	89%
	Вентиляція	В МТП є система вентиляції, яка працює без перебоїв	RES930_251	78%	85%	83%	64%	70%
3. Облаштування та інфраструктура МТП	Поділ приміщень на призначені для розміщення ВПО та ті, які використовуються для здійснення основної діяльності закладу	Поділ приміщень на виділені для проживання внутрішньо переміщених осіб (окрім приміщень для загального користування) та інші приміщення будівлі, якщо в ній одночасно розміщено ВПО та здійснюється діяльність, пов'язана з основною функцією закладу (освітні та санаторно-курортні заклади, гуртожитки) (n=692)	RES930_311	66%	74%	62%	62%	63%
	Поділ приміщень МТП на житлові кімнати та приміщення для загального користування	Приміщення МТП поділені на житлові приміщення ВПО та приміщення загального користування	RES930_321	91%	90%	89%	83%	95%
	Достатня кількість приміщень загального користування	Достатня кількість приміщень загального користування для потреб мешканців МТП (наявність приміщень для проведення загальних зборів, відпочинку, кімнат для дистанційного навчання дітей, надання послуг тощо)	RES930_331 (повна відповідність)	8%	5%	9%	18%	7%
			RES930_331 (часткова відповідність)	78%	79%	77%	68%	78%
	Наявність приміщень загального користування	Наявність приміщень загального користування для приготування (кухня) та споживання їжі, а також для зберігання продуктів харчування на території МТП	RES930_331.1 (повна відповідність)	32%	30%	38%	28%	28%
			RES930_331.1 (часткова відповідність)	65%	68%	59%	62%	69%
	Достатня площа житлових приміщень	Виділення не менше 6 кв.м. на одне ліжко-місце (особу) у житловому приміщенні	RES930_341 (повна відповідність)	43%	36%	46%	64%	44%
			RES930_341 (часткова відповідність)	14%	15%	13%	6%	15%

Додаток 1

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО»				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
3. Облаштування та інфраструктура МТП (продовження)	Поділ приміщень за статтю	Житлові приміщення, якими користуються кілька домогосподарств, розділені за статтю	RES930_351.1 (повна відповідність)	55%	53%	59%	59%	53%
			RES930_351.1 (часткова відповідність)	11%	11%	11%	7%	10%
	Замки/засувки	На вхідних дверях до житлових кімнат встановлено замки або засувки	RES930_361 (повна відповідність)	87%	89%	84%	82%	88%
			RES930_361 (часткова відповідність)	8%	8%	8%	8%	8%
	Безперешкодний доступ	В приміщеннях МТП облаштована інфраструктура (пандуси, перила, тощо), яка забезпечує безперешкодний доступ мобільних груп населення	RES930_371 (повна відповідність)	23%	20%	29%	46%	16%
			RES930_371 (часткова відповідність)	26%	27%	31%	19%	23%
	Температурний режим	Температура в приміщеннях МТП підтримується в діапазоні від 18 до 25°C	RES930_381	92%	95%	93%	76%	92%
	4. Санітарно-гігієнічні приміщення	Цвіль і/або грибок	Відсутність цвілі і/або грибка в приміщеннях МТП	RES930_411	81%	79%	87%	81%
Комахи і/або гризуни		Відсутність комах і/або гризунів у приміщеннях МТП	RES930_421	94%	97%	96%	90%	90%
Душові/ ванні кімнати (не менше 1 на 12 осіб)		1) Достатня кількість душових/ванних кімнат у МТП (одна душова кабіна/ванна на 12 осіб)	RES930_431	58%	63%	59%	64%	51%
Душові/ванні кімнати (окремі для чоловіків та жінок)		Душові/ванні кімнати розділені за ознакою статі	RES930_431.1 (повна відповідність)	31%	30%	31%	47%	29%
			RES930_431.1 (часткова відповідність)	8%	14%	5%	0%	8%
Душові/ванні кімнати (замки/засувки)		2) Душові/ванні кімнати обладнані індивідуальними замками або засувками	RES930_432 (повна відповідність)	82%	88%	83%	72%	77%
			RES930_432 (часткова відповідність)	17%	11%	16%	25%	22%

33. Залежно від актуальної ситуації: запитання ставилося лише тим керівникам МТП, які повідомили, що душові/ванні кімнати розташовані поза межами МТП.

Додаток 1

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Мінімальні стандарти згідно з Постановою #930 та показники дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО»				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
4. Санітарно-гігієнічні приміщення	Душові/ванні кімнати (для маломобільних груп населення)	3) Наявність в МТП не менше однієї душової кабінки/ванної кімнати, обладнаної для маломобільних груп населення	RES930_433	25%	25%	29%	44%	17%
	Душові/ванні кімнати (альтернатива поблизу в межах 50 метрів)	4) Наявність душової кабінки/ванної кімнати в радіусі 50 метрів у разі їх відсутності у житлових приміщеннях ³³ (n=22)	RES930_434	36%	80%	27%	25%	0%
	Туалети (не менше 1 на 10 осіб)	1) Наявність достатньої кількості туалетів в МТП (1 окреме місце на 10 осіб)	RES930_441	65%	66%	68%	65%	60%
	Туалети (окремі для чоловіків та жінок)	Туалети розділені за ознакою статі	RES930_441.1 (повна відповідність)	33%	32%	34%	49%	32%
			RES930_441.1 (часткова відповідність)	9%	14%	7%	1%	9%
	Туалети (замки/ засувки)	2) Туалети обладнані індивідуальними замками або засувками	RES930_442 (повна відповідність)	92%	94%	92%	96%	89%
			RES930_442 (часткова відповідність)	8%	6%	8%	4%	11%
	Туалети (для маломобільних груп населення)	3) Наявність в МТП хоча б одного туалету, обладнаного для маломобільних груп населення	RES930_443	26%	25%	30%	51%	19%
	Туалети (альтернатива поблизу в межах 50 метрів)	4) Наявність туалету у радіусі 50 метрів від МТП у випадку, якщо в жилих приміщеннях їх немає ³⁴ (n=16)	RES930_444	81%	100%	80%	100%	67%
	Наявність системи утилізації відходів	1) Наявність місць для збору відходів у МТП	RES930_451	97%	99%	97%	100%	95%
Утилізація відходів (альтернативна)	2) Наявність смітєвих баків в радіусі 50 метрів від МТП	RES930_452 (повна відповідність)	96%	95%	97%	99%	95%	
		RES930_452 (часткова відповідність)	2%	2%	1%	1%	2%	
5. Обладнання приміщень місця тимчасового проживання	Меблі для спільного користування	1) Приміщення загального користування облаштовані меблями, що відповідають кількості мешканців МТП та їхнім потребам	RES930_511 (повна відповідність)	49%	60%	47%	31%	43%
			RES930_511 (часткова відповідність)	3%	1%	5%	9%	4%

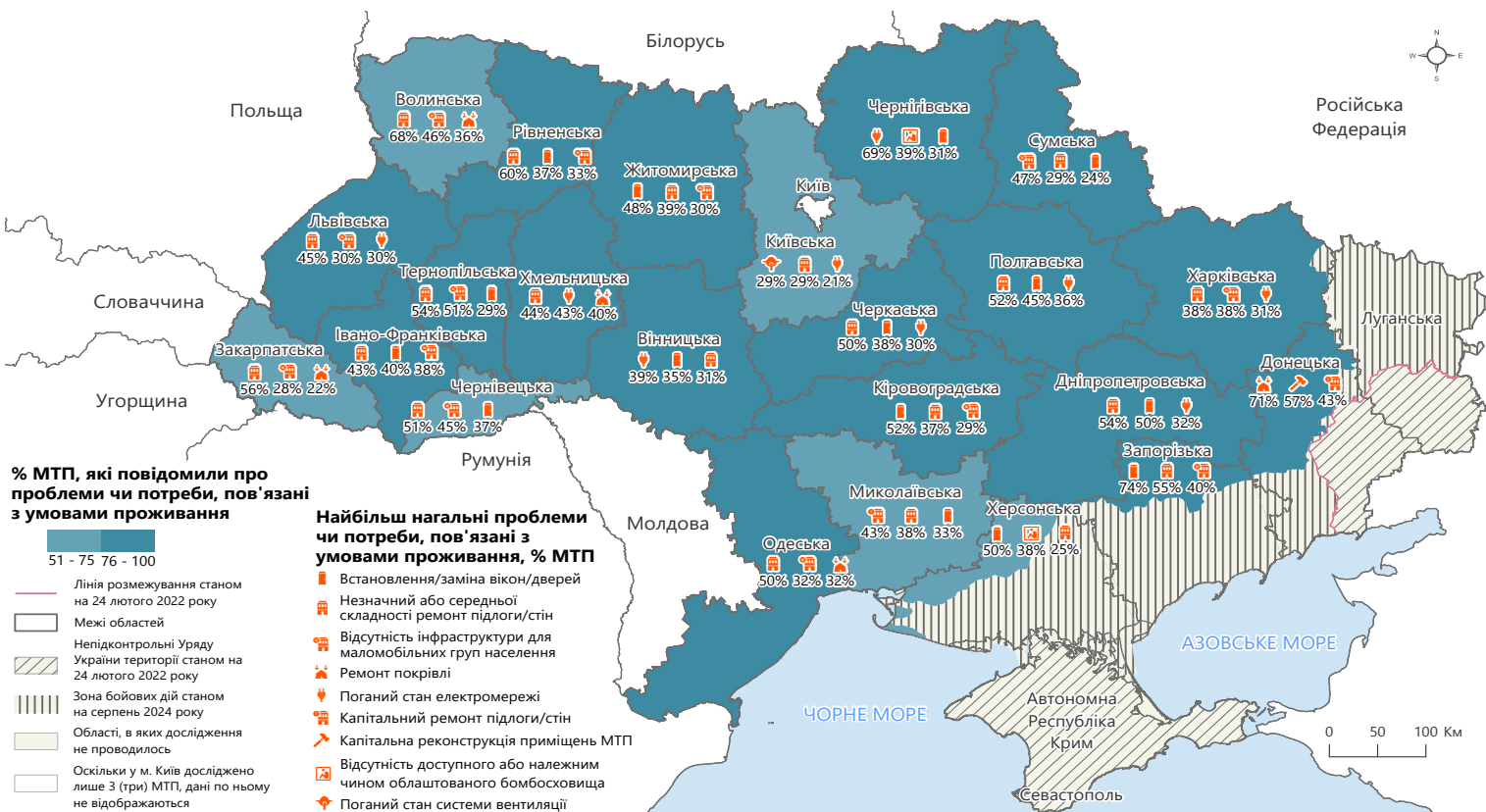
33. Залежно від актуальної ситуації: запитання ставилося лише тим керівникам МТП, які повідомили, що душові/ванні кімнати розташовані поза межами МТП.

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО»				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
5. Обладнання приміщень МТП (продовження)	Меблі для індивідуального користування	2) Мешканці забезпечені меблями для індивідуального користування у житлових приміщеннях (ліжка, шафи для одягу тощо), а також необхідними постільними речами (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна)	RES930_512 (повна відповідність)	69%	71%	68%	64%	69%
			RES930_512 (часткова відповідність)	30%	29%	29%	33%	30%
	Побутові прилади (кухонне обладнання)	1) На кухнях та в їдальнях наявні всі необхідні побутові прилади та приладдя	RES930_521 (повна відповідність)	54%	60%	52%	40%	52%
			RES930_521 (часткова відповідність)	2%	1%	3%	1%	3%
	Побутові прилади (пральні машини)	2) У санітарно-гігієнічних приміщеннях встановлено пральні машини у рекомендованій кількості (одна пральна машина на 10 осіб)	RES930_522	23%	24%	26%	32%	18%
	Побутові прилади (сушильні машини або приміщення для сушіння)	3) У санітарно-гігієнічних приміщеннях встановлено сушильні машини у рекомендованій кількості (одна сушильна машина на 20 осіб) або виділено (4) кімнати для сушіння	RES930_523 (повна відповідність)	75%	75%	82%	64%	70%
			RES930_523 (часткова відповідність)	12%	12%	10%	9%	14%
	Побутові прилади (бойлери)	Душові/ ванні кімнати обладнано бойлерами на випадок відсутності гарячої води (n=29)	RES930_524	72%	70%	63%	75%	86%
	Безпека (план евакуації)	1) Наявність у МТП планів евакуації	RES930_531	96%	95%	98%	92%	96%
	Безпека (вогнегасник)	2) Наявність вогнегасників у приміщеннях МТП	RES930_532 (повна відповідність)	89%	88%	90%	91%	88%
			RES930_532 (часткова відповідність)	9%	11%	7%	6%	10%
	Безпека (аптечка першої допомоги)	3) Наявність у приміщеннях МТП аптечок першої допомоги	RES930_533	90%	92%	91%	80%	90%
	Безпека (наявність укриття)	1) Місце тимчасового проживання має найпростіше укриття та/або знаходиться у межах 500 метрів від укриття	RES930_534	85%	89%	85%	86%	82%
	Безпека (достатня місткість укриття)	2) Місткість укриття має бути не менша за кількість ліжок-місць у місці тимчасового проживання ВПО (з урахуванням працівників МТП) (n=1088)	RES930_535	91%	93%	95%	91%	87%
Безпека (доступність укриття для маломобільних груп населення)	3) Укриття є доступним для осіб з інвалідністю та для маломобільних осіб (n=1088)	RES930_536	32%	31%	37%	49%	24%	

Додаток 2

ПОТРЕБИ, ПОВ'ЯЗАНІ З УМОВАМИ ПРОЖИВАННЯ В МТП

Додаток 3

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА, ОТРИМАНА КЕРІВНИЦТВОМ МТП

